

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Rewal na rok 2015

Zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu oraz przeciwdziałaniem narkomanii, należy do zadań własnych gminy. Realizacja tych zadań jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, który corocznie uchwała rada gminy.

Kierunki działań zawarte w programie są zgodne z Narodowym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011 – 2015, Wojewódzkim Programem Przeciwdziałania Uzależnieniom na lata 2006 – 2015.

Wiążące akty prawne:

- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U.2012.1356 - z późn. zm.) określająca priorytety zadań realizowanych poprzez program, traktująca je jako zadania własne gminy,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2005 r. 180.1493 - z późn. zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2012.124 – z późn. zm.),

Rozdział I

Diagnoza problemów uzależnień.

W 2012 roku Studio Diagnostyki i Profilaktyki z Krakowa przeprowadziło dla gminy Rewal badania diagnostyczne problemów uzależnień (alkoholizm, narkomania, uzależnienie od komputera i Internetu) i innych zagrożeń społecznych (cyberprzemocy, przemoc rówieśnicza i domowa). Raport z badań jest dostępny na stronie internetowej Urzędu Gminy Rewal w zakładce Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Badaniami objęto poniższe obszary problemowe:

- Lokalne zagrożenia społeczne w grupie dorosłych mieszkańców:
  - podstawowe problemy społeczne w opinii mieszkańców gminy Rewal
  - bezrobocie oraz wykluczenie społeczne
  - spożywanie alkoholu oraz związane z nim inne problemy społeczne

- narkotyki w środowisku lokalnym
- przemoc
- dorośli mieszkańcy a gry hazardowe

- Problemy społeczne w środowisku dzieci i młodzieży
- dzieci i młodzież a substancje psychoaktywne
- spożywanie alkoholu wśród dzieci i młodzieży
- palenie papierosów
- zachowania związane z używaniem narkotyków i dopalaczy
- dzieci i młodzież a zachowania przemocowe
- hazard i inne ryzykowne zachowania
- używanie komputera przez dzieci i młodzież oraz zagrożenie cyberprzemocy

Dostępność napojów alkoholowych

Uchwałą nr XXI/169/12 Rady Gminy Rewal z dnia 27.04.2012 r. w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu, z wyjątkiem piwa przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży i poza miejscem sprzedaży, ustanowiono na teren gminy Rewal limit punktów sprzedaży z przeznaczeniem do spożycia:

- poza miejscem sprzedaży – maksymalnie 150
- w miejscu sprzedaży – maksymalnie 170

Na terenie gminy ogółem jest 264 punktów sprzedaży napojów alkoholowych. Wydano 560 zezwoleń (w tym jednorazowych) na sprzedaż napojów alkoholowych (stan na dzień 31.12..2014 r.)

Rozdział II

Zasoby umożliwiające prowadzenie działalności profilaktycznej i naprawczej

Baza w gminie Rewal:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rewalu
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rewalu
- Komisariat Policji
- Punkt Konsultacyjno – Informacyjny dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin oraz osób doznających przemocy w rodzinie
- Świetlice wiejskie działające w ramach Gminnego Ośrodka Kultury
- Świetlice szkolne
- Placówki oświatowe
- Placówki ochrony zdrowia
- Parafie

Na terenie gminy funkcjonują 3 szkoły i 4 przedszkola, do których uczęszcza łącznie 605 uczniów (w tym dzieci w wieku przedszkolnym). Wszystkie szkoły realizują szkolne programy profilaktyczne.

Rozdział III

Założenia do programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2015 roku.

1. Cel główny programu

Ograniczenie rozmiaru szkód związanych z nadużywaniem alkoholu oraz działania zapobiegawcze i prewencyjne w celu zmniejszenia skutków negatywnych zjawisk społecznych.

2. Cele strategiczne

- 2.1. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych.
- 2.2. Zmniejszanie rozmiarów problemów, które aktualnie występują.
- 2.3. Zwiększanie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.

3. Cele szczegółowe

3.1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin.

Sposoby realizacji:

- Działalność Punktu Konsultacyjno – Informacyjnego.

Celem pracy Punktu Konsultacyjno – Informacyjnego jest:

- dostarczenie informacji o możliwościach podejmowania profesjonalnej terapii,
  - motywowanie i kierowanie do leczenia,
  - udzielanie wsparcia i pomocy psychospołecznej osobom po zakończeniu terapii odwykowej i ich rodzinom,
  - udzielanie wsparcia oraz porad rodzinom, w których występuje przemoc,
  - udzielanie bezpłatnych porad psychologa, prawnika, instruktora terapii uzależnień;
  - konsultacje indywidualne dla osób nadużywających alkoholu, środków psychoaktywnych oraz dla członków ich rodzin;
  - motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego osób nadużywających alkoholu, kierowanie do biegłych sądowych w celu wydania opinii.
- Uruchomienie grupy psychoedukacyjnej dla osób współuzależnionych, których źródłem zaburzeń funkcjonowania jest pozostawanie w bliskim związku z

osobą uzależnioną od środków psychoaktywnych. Grupa wsparcia umożliwia podtrzymywanie decyzji o zmianie, daje poczucie wsparcia poprzez spotkanie się z osobami z podobnymi problemami, zapobiega powrotowi do poprzednich zachowań powodujących poczucie bezradności, umożliwia wymianę doświadczeń i dzielenie się sukcesami, pomaga w ćwiczeniu umiejętności interpersonalnych.

- Współpraca z ośrodkami terapii dla uzależnionych, poradnią dla osób uzależnionych i współuzależnionych.
- Program Rozwoju Osobistego (PRO) - adresowany głównie do osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, współuzależnionych i DDA. Stanowi dalszy etap terapii pogłębionej i rehabilitacji, jako kontynuacja podjętej już wcześniej pracy nad sobą, głównie w ośrodkach terapii uzależnień. W programie mogą brać udział także te osoby, które chcą wspomóc własny rozwój osobisty głębszymi oddziaływaniami psychologicznymi, jak również liderzy ruchów samopomocowych, tj. trzeźwiejących alkoholików, osób współuzależnionych, DDA, które już teraz zajmują się pomaganiem nieprofesjonalnym lub też przygotowują się do pomagania i działają w lecznictwie odwykowym, w punktach konsultacyjnych, klubach abstynenckich, grupach AA, Al-Anon, DDA, organizacjach trzeźwościowych, gminnych komisjach rozwiązywania problemów alkoholowych itp. Osobom, które zamierzają w przyszłości profesjonalnie pomagać innym - udział w programie stworzy solidny fundament pod dalsze szkolenia w tym kierunku.
- Zajęcia i programy socjoterapeutyczne lub opiekuńczo – wychowawcze dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, finansowanie zatrudnienia pracownika prowadzącego zajęcia socjoterapeutyczne, zakup niezbędnych materiałów do prowadzenia zajęć.
- Dofinansowanie programów rehabilitacji dla osób uzależnionych po zakończonych programach psychoterapii uzależnienia (Centrum Integracji Społecznej) – adresatami zadania są niezatrudnieni mieszkańcy gminy Rewal, w wieku aktywności zawodowej od 18 do 64 roku życia, którzy zagrożeni są wykluczeniem społecznym w szczególności:
  - uzależnieni od alkoholu, po zakończeniu programu psychoterapii w zakładzie lecznictwa odwykowego
  - uzależnieni od narkotyków lub innych środków odurzających, po zakończeniu programu terapeutycznego w zakładzie opieki zdrowotnej

3.2. Wspieranie rozwoju alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież.

Sposoby realizacji:

- Dofinansowanie imprezy „Konwój Pomocników Świętego Mikołaja” – zakup paczek dla dzieci
- Nagrody za udział w konkursie „Mamy Talenty” organizowanym przez Radę Rodziców Zespołu Szkół Sportowych w Rewalu.
- Wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych realizowanych w świetlicy w Śliwinie m.in. teatr, przedstawienia, konkurs plastyczny, festyn rodzinny z okazji Dnia Matki, Dziecka, Ojca, wycieczki piesze, rowerowe, gry

i zawody sportowe, konkursy, zakup materiałów biurowych do pracy z dziećmi, organizacja kiermaszu świątecznego itp.

3.3 Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Wszyscy członkowie komisji posiadają odpowiednie przeszkolenie w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, zgodnie z art. 4¹ pkt 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, oraz dodatkowe szkolenia podnoszące kwalifikacje do pracy w zespołach problemowych. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rewalu inicjuje, koordynuje działania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień na terenie gminy.

Sposoby realizacji:

- Wynagrodzenie dla członków GKRPA za udział w posiedzeniu, kontrole w terenie.
- Wynagrodzenie dla psychologa pełniącego dyżur w Punkcie Konsultacyjno – Informacyjnym.
- Wynagrodzenie dla Pełnomocnika ds. Profilaktyki Uzależnień oraz dla pracownika socjalnego za przeprowadzenie wywiadów środowiskowych, które stanowią dodatkową dokumentację w sprawie sądowego motywowania do podjęcia leczenia odwykowego.
- Organizacja szkolenia dla członków GKRPA, osób bezpośrednio wiązanych z problematyką uzależnień, członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- Delegacje - członkowi GKRPA należy się zwrot kosztów podróży za dojazd na szkolenia i konferencje podnoszące kwalifikacje w dziedzinie profilaktyki uzależnień oraz przemocy w rodzinie, na zasadach określonych w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce stery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju. (Dz.U. Nr 236. poz. 1990 z późn. zm.)
- Opłaty sądowe w wysokości 40 zł od wniosku skierowanego przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do sądu.
- Opłata za sporządzenie opinii przez biegłych sądowych (psychologa i psychiatrę) w przedmiocie uzależnienia.

Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rewalu przysługuje wynagrodzenie za dokonanie następujących czynności:

- za udział w posiedzeniu przewodniczącego GKRPA 80 zł
- za udział w posiedzeniu członków GKRPA 60 zł
- za przeprowadzenie wywiadu wraz ze sporządzeniem protokołu 70 zł

- za specjalistyczny dyżur w Punkcie Konsultacyjno – Informacyjnym 50 zł/godz.
- za przeprowadzenie kontroli w terenie 100 zł

Członkom Komisji zatrudnionym w Urzędzie Gminy bądź Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej nie przysługuje wynagrodzenie za posiedzenia odbywające się w godzinach pracy.

Wynagrodzenie płatne będzie na podstawie listy obecności członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rewalu na posiedzeniach - sporządzonej przez Pełnomocnika ds. realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.

3.4. Doskonalenie działań ograniczających zjawisko przemocy w rodzinie.

Sposoby realizacji:

- Finansowanie szkoleń, konferencji dla przedstawicieli służb i instytucji zajmujących się zjawiskiem przemocy w rodzinie
- Szkolenie dot. procedury „Niebieska Karta”
- Zakup materiałów informacyjnych, publikacji o tematyce przemocy w rodzinie

3.5. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Doskonalenie lokalnego systemu w dziedzinie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych we wszystkich obszarach działań, w szczególności edukacji, promocji zdrowego stylu życia.

Sposoby realizacji:

- udostępnienie lokalu, zwolnienie z opłat eksploatacyjnych dla grup samopomocowych, Anonimowych Alkoholików.
- zlecenie zadań i udzielenie dotacji zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Zadania z zakresu ochrony i promocji zdrowia.

3.6. Promowanie działań profilaktycznych na terenie gminy Rewal, wspieranie jednostek pomocniczych w działalności służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Działania profilaktyczne skierowane do całej populacji ze szczególnym uwzględnieniem starszych grup wiekowych, mające na celu głównie promocję zdrowia i wspieranie w rozwoju. Głównym celem rozwiązywania problemów alkoholowych dorosłych jest minimalizowanie szkód wynikających z picia alkoholu.

Sposoby realizacji:

- organizacja festynów rodzinnych
- spotkania noworoczne połączone z Dniem Babci i Dziadka, spotkanie opłatkowe,
- wyjazdy do kina, teatru
- organizacja spotkania z okazji Dnia Seniora, Śniadanie Wielkanocne, Dzień Kobiet
- organizacja Dnia Dziecka
- wycieczki

3.7. Profilaktyka zdrowia wśród dzieci i młodzieży.

Sposoby realizacji:

- kontynuacja programu szczepień przeciwko HPV – zakup szczepionek
- kontynuacja programu profilaktyki dentystycznej u dzieci w wieku szkolnym

3.8. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności wśród dzieci i młodzieży.

Na terenie gminy funkcjonują 3 szkoły i 4 przedszkola, do których uczęszcza łącznie 605 uczniów w tym dzieci w wieku przedszkolnym.

Realizacja specjalistycznych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży począwszy od przedszkoli, zakup materiałów do realizowanych w szkołach programów. Zadania realizowane są w Zespole Szkół Sportowych w Rewalu, Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Niechorzu, Zespole Szkół Ogólnokształcących w Pobierowie oraz w Publicznym Przedszkolu Sióstr Służebniczek w Niechorzu;

Środki przyznane na realizację programów podzielone zostały na fundusze: wyjazdowy, wewnątrzszkolny, biblioteczny, fundusz Samorządu Szkolnego, sportowy oraz fundusz Rady Rodziców. Każda placówka w ramach przyznanych środków realizuje szkolny lub przedszkolny program profilaktyczny m.in.:

- organizacja wyjazdów profilaktycznych, prozdrowotnych, kulturalnych,
- spektakle profilaktyczne, pedagogizacja rodziców, zakup nagród za udział w konkursach o tematyce profilaktycznej, wyjazdy na warsztaty specjalistyczne, zakup materiałów szkoleniowych, dydaktycznych, scenariuszy zajęć, pozycji książkowych, czasopism pedagogicznych,
- wsparcie dla uczniów szczególnie uzdolnionych – zakup pomocy edukacyjnych,
- promowanie zdrowego i aktywnego stylu życia,
- zwiększenie ilości pomocy audiowizualnych – filmów o tematyce uzależnień, przemocy, cyberprzemocy, publikacji, książek, prenumerata czasopism specjalistycznych,
- szkolenia dla rodziców i nauczycieli na temat środków uzależniających,

3.9. Poprawa warunków, modernizacja pomieszczeń, budynków w których realizowane są zadania wynikające z programu oraz doposażenie w niezbędny sprzęt.

Sposoby realizacji:

- kontynuacja programu „Klasa 2022”
- doposażenie świetlic szkolnych

3.10 Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dzieci i młodzieży – w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych (wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń oraz klubów sportowych)

Realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych, jako strategia alternatywnych form spędzania wolnego czasu – trening umiejętności życiowych, uczenie się rozwiązywania konfliktów, gry fair play, radzenie sobie z trudnymi emocjami, ponoszenie konsekwencji

decyzji, komunikacja w grupie itp. (dyscypliny sportowe : piłka nożna, piłka siatkowa, jeździectwo, badminton , tenis stołowy).

3.11. Rezerwa – pozostałe zadania, przedsięwzięcia nie ujęte w Gminnym Programie Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2015r. ale mające ścisły związek z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii.

Środki finansowe przeznaczone na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii pochodzą z wpływów z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż alkoholu i zapisane są w budżecie w dziale 851 – ochrona zdrowia, rozdziałach 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi, 85153 – zwalczanie narkomanii.